

9. Szám.

a Marryat,
Dulácska
kiadó-hiva-

ban közölt
ger Aurel,
Lujza és
Margit és
hburg Pál.

A.

z igaz, de
nos találta
, hogy az
yan keve-
dt. Később-
egység ké-
nyag össze-
eltelelték,
a kén-fát,
használat-
e aztán ne
oppanjatok
kel, hogy
alálva. —

n! Ugyan
Elteszem
viszed hat
ogod meg-
Lilike és
nt, a miért
nyarat. —

ésére leg-
atunk. —
ságod, bár
Jó gyer-

— Farkas
nyörüséget
ok kedves
erke már
x kerülni.

y Paula
gy elkalló-
a kiadó-
rd meg a
fizetője a
óhajtasz.

Frida és
tették a
mégis el-
nem hoz-
le, mennyi
Sinkovits
ól a jövő

R.

en.

Szerkeszti Forgó bácsi.

ISKOLÁBA! (Lásd a 149. lapon.)

LXIII. köt. 10. szám. Ára negyed-évre 2 kor. Egyes szám ára 24 fil. 1902. szeptember 7-én.
Megjelen minden vasárnap 16 lapon.

A TRANSZVÁLI KIVÁNDORLÓK.

— Regényes rajz a búrok életéből. —

(Számos képpel.)

Irta Mayne-Reid. Francziából fordította Hegedüs Pál.

(Folytatás.)

IX. Harcz a vad kutyákkal.

 VEE-BÚROK táborában az az éjszaka sokakat ejtett szomorúságba. Sok szem nem csukódott le, sok szív volt bánatos. Fia miatt nyugtalankodva Van Dorné mindamellett el akarta rejteni a könnyeit, hogy két leányát, Rychiet és Anriet felbátorítsa. A leányok nagyon szomorkodtak, mert félték, hogy fivérüknek baja esett, és egyre unszolták másik fivérüket, hogy induljon el Piet felkeresésére a réten; Heindrik sohajtott; az ő szive is nehéz volt, de nővéreinek a nógatóására ezt volt kénytelen felelni:

— Apánk meghagyta, hogy várjak az utasítására.

Bloméék szekerében, Blom szemrehányást tett Andriesznek, hogy barátját elhagyta. A fiatal ember azzal mentegetődzött, hogy a vadászattól fel voltak hevülve; valójában pedig eszébe jutott, hogy rossz sejtelmek voltak, mikor Piet a vadászok csoportjától elvált. A főnök fiának semmiképen sem kívánt rosszat, de cseppet sem bánta volna, ha a táborba üres kézzel, elesigázva, valami nevetséges baleset elbeszélésére kényzserítve tért volna vissza. Eddig tartott Andriesz féltékenysége és ami megtörtént, Piet hosszú távolléte az éj beköszöntésekor, ami szerencsétlenségre vallott, több volt annál, amit Andriesz kívánt. Minthogy ez a fiatal ember voltaképen nem volt gonoszindulatu, apjának a szemre-hányásai csak hangos ismétlődései voltak azoknak, melyeket

magának titokban tett, és nyugtalanság és lelkiismereti furdalás kinozta

Az érzelmek, melyeket az ember nem mutat, gyakran mélyebbek, hogysem némák maradhatnak. A Rynwald-család szekerében, mint a tábor többi részében, az nap este mindenki csak a szegény Pietről beszélt. Senki sem volt oly kegyetlen, hogy Lajosnak szemre-hányásokat tett volna; sokkal őszintébben vádolta magát, hogy Van Dorn Pietet, gyermekkori pajtását, nem követte és hogy Andriesznél maradt, akit nagy veszedelemben Moor Károly támogathatott volna. Ryiwald és a felesége, tehát csupán azon igyekezett, hogy a fiát azzal a reménységgel vigasztalja, hogy Piet vissza fog térni; Meisztje ugyanezt kívánta őszintén; egyedül Katrinka nem ült az éjjeli lámpa köré, hogy a távol-levőről beszélgesse.

Nem mintha Van Dorn Piettel nem törődött volna, ellenkezőleg, ennek az volt az oka, hogy nem akarta mutatni orczáin lepergő könnyeit, melyeket nem bírt visszatartani, ha a veszedelmek, melyek a szegény eltévedtet fenyegették, eszébe jutottak.

Ha az eltévedt vadász megtudhatta volna, hogy a szép Katrinka mily gyengéden aggódik érte, az órák, ha nem is rövidebbeknek, legalább kellemesebbeknek tetszettek volna. Ő sem aludt. A fájdalmak, melyeket a tövis-szurások okoztak, szomorú gondolataival csaknem ébren tartották.

Mikor eltökélte, hogy megáll, az ily esetben szokásos óvatossághoz vagy legalább a helyzetében lehetségeshez folyamodott. A forró égövi éjszakák csaknem oly hidegek, mint az északi vidékeken. Hogy a már hulló harmat ellen megvédje magát, a fiatal ember eleinte tüzet akart rakni. Ennek szükségességét annál inkább

érezte n
és a hos

Szeren
A réten
tüzelő fa
hangya-l
hagyott
de ha l
látható.

Miután
egyik fe
boly töv
esomóka
A fü vo
A hideg
nyult ki
nem tar

Nagy
A vadá
gerjeszt
harapni
mondásr
szik, es
meggyöz
máskat
pipál, es
társát,
talóját.

Az el
megint
álmosít
kezett
álombar
déseit.

Szere
megszor
szikra l
ágyát
elevenen
meg.

érezte, mivel igen szellős ruha volt rajta és a hosszú futástól megizzadt.

Szerencsétlenségére minden ellene volt. A réten nem volt se fa, se cserje, semmi tüzelő fa. A síkságon mint szalma-kévék, hangya-bolyok voltak elszórva; néhány elhagyott természet-kunyhót is lehetett látni; de ha kemence bővében volt is, amint látható, a tűzifa hiányzott.

Miután meggyőződött, hogy a hangyák egyik fészükéből kivonultak, a hangya-boly tövébe hordta mind-ezeket a szénacsomókat és a hevenyészett ágyra fektette. A fü volt matracza, lepedője és paplanja. A hideg ellen így megvédve, csupán a feje nyult ki a szénából, melyben meghüléstől nem tartva, daczolhatott az éjjeli hideggel.

Nagyon jól esett volna neki a vacsora. A vadászat és gyaloglás kitünő étvágygerjesztő; de hát hol kerítsen valami harapni-valót? Minthogy annak a közmondásnak az igazságáról, hogy »Aki alszik, eszik«, tapasztalásból nem tudott meggyőződni, Piet saját használatára egy másikat talált ki, mely így szólt: »Aki pipál, eszik.« Pipáját, a magános vadászok társát, a szerencsétlen vadászok vigasztalóját, megtöltötte és füstölni kezdett.

Az első pipa-dohány elszívása után Piet megint megtöltötte a pipáját. A dohány álmosító sajátságának nem sokára jelentkezett a hatása és a fiatal ember üdítő álomban elfelejtette testi és lelki szenvedéseit.

Szerencséjére a pipa-szárat fogaival nagyon megszorította, mert különben a legkisebb szikra lángba borította volna hevenyészett ágját és megeshetett volna rajta, hogy elevenen megsül vagy a füst fojtotta volna meg.

Piet alvás közben álmodott. Ugy rémlett neki, mintha a bika megint üldözné és nehéz lépteit hallaná maga mögött. Amint nehéz álmából felriadt, hallgatódzni kezdett . . . Nem, nem képzelődött . . . Egy állat vágatott a réten; de nem volt olyan nehézkes, mint a bivaly. Inkább ló járásához hasonlított.

A panaszos nyerítés ez iránt nem sokára minden kételkedést megszüntetett a fiatal vadászbán; sőt azt képzelte, hogy kedves Hildyjének a hangját hallja.

Mint a meglepetést szerző skatulyából kiugró ördög, Piet talpra állt és a hangya-bolyra ugrott, ahonnét a környéken elláthatott.

A hold épp feljött és a tájat megvilágította. Fényénél Piet azt látta, hogy egy farka vad kutya üldözi Hildyt.

Ezek a kutyák, *canis picta*, kicsit hasonlítanak a hiénához; ezért olykor vadászhiénáknak is nevezik őket. Nagyobbak az agaraknál, vöröses-barna bőrén fekete és fehér foltok vannak és egyenes, erős és fekete fülek nélkül egészen olyanok volnának, mint a vadász-kutyák. Az a szokásuk, hogy prédájukat csapatosan üldözik, a közönséges hiénánál sokkal veszedelmesebbekké teszi őket. Sőt az embert is sikerrel támadják meg.

A szegény Hildy megrémülve attól, hogy az éhes had sarkában van, szomorúan nyerített. Hogy ellenségei meg ne foghassák, ide-oda ugrált. Az ember szinte azt gondolhatta, hogy vesztét látva, gazdáját hívja segítségül. Piet legalább ezt a magyarázatot adta kétségbe-esett nyerítésének

— Légy nyugodt — kiáltá hangosan, mintha Hildy megértette volna ezt az ígéretet — megmentelek.

Ideje is volt már. Vagy száz éhes, éles fogu vad-kutya, melyeknek a vadságtól szikrázott a szemük, vágatott a szegény ló után. Akár jobbra, akár balra ugrott, Hildy mindenfelé egy csapat támadóval állt szemben. Mint-hogy hihetőleg több órája üldözték, a szegény állat nem bírta tovább.

A fiatal búr legelőszőr arra gondolt, hogy segítségére siet; de hát életével játszott volna, anélkül hogy szorongatott paripáján segíthetett volna. Pietnek, aki a puskáját már kezében fogta, második gondolata jobb volt.

Sajátságos módon füttyentett egyet. Erre a jól ismert jelre Hildy vidám nyerítéssel felelt és lelkendezve, egész testében remegve iparkodott gazdájához jutni, akinek a jelenléte megnyugtatta. De azért a ló és a gazdája még messze járt a megmeneküléstől...

A vad csorda sebesen haladt.

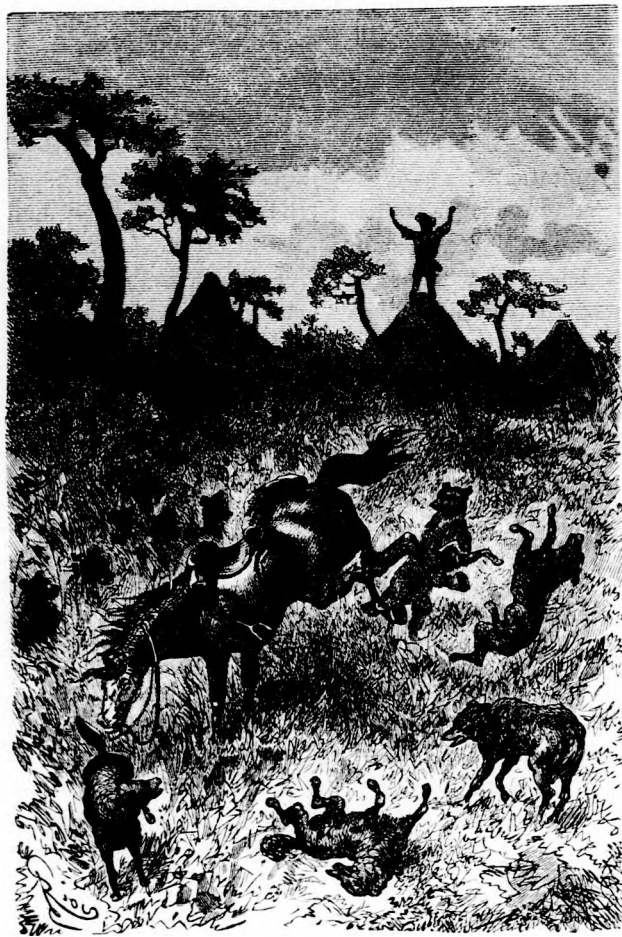
Piet leszállt a hangya-bolyról, mely ilyen ellenfelek ellen nem nyújtott védelmet. Egy pillanat alatt felmáztak volna rá.

Mikor amég megnyergelt és felkantározott Hildy mellett állt, Piet azon tanakodott, hogy nem volna-e üdvösebb, ha futásban keresne menekülést; de aztán arra gondolt, hogy a kimerült szegény állat nem bír sokáig futni és belátta, hogy a veszedelemmel szembe kell szállnia.

Ámbár a fiatal vadásznak nem volt ideje a megfontolásra, a fejét mégsem vesztette el.

Puskáját mindenek előtt a vad falka egyik vezetőjére sűtötte. A várat-

lan zaj zavarba ejtette a csapatot és míg a kutya lesben álltak, ingadozva, vajjon tüstént támadjanak-e, egy második dördülés hallatszott és uj fény rémitette meg őket.

HILDY MINDEN-FELÉ EGY CSAPAT TÁMADÓVAL ÁLLT SZEMBEN.

Habozás
prédájú
nek egy
hogy a
rálak,
mint ve
taposta
széna-ra

A fü
csapott
Piet a
emelte
rázogató

A va
a rét h
nem l
mormo

A cs
Piet
a nagy
lovát v

A ki
hősünk

A m
jutalom

Elbes
Erzsé
tésben.

Habozásukat le akarják küzdeni és két prédájukra akarnak rohanni, midőn Pietnek egy ötlete támadt. Amint észre vette, hogy a kutyák inkább a puska tüzétől hátrálnak, mint attól való félelmükben, hogy mint vezetőiket, melyeket kiméletlenül megtapostak, lelövi, a fiatal vadász a száraz széna-rakást, melyen feküdt, meggyújtotta.

A fű menten lobbort vetett és nagy láng csapott az ég felé. Hogy a tüzet éleszsze, Piet az égő fűvet puskája végével fel-emelte és a vörös csóvát a támadók előtt rázogatta.

A vad-kutyák okvetlenül azt hitték, hogy a rét hirtelen meggyuladt és a tűz-bástyán nem bírnak áttörni. Akárhogy történt, mormogva futásnak eredtek.

A csata meg volt nyerve.

Piet maradt a csata-tér ura, amihez az a nagyon jogosult öröm járult, hogy jó lovát vissza-szerezte.

(Folytatása következik.)

PÓTLÓ-REJTVÉNY.

- egy
- lászló
- elv
- lap
- arab
- ma
- ég
- hit
- év
- rom
- eb.

A kiegészített szók kezdő betűiből egy nagy hősiünk neve derül ki.

A megfejtők név-sorából elsőnek kisorsolt kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„Leány-történetek.“

Elbeszélések. Az ifjuság számára írta **Halden Erzsébet**; négy szín-nyomatu képpel, díszes kötésben.

ISKOLÁBA!

— Tanulók dala. —

(Képpel a czimlapon.)

*Elég volt a pihenés már,
Vár a munka menjünk!
A legelső hívó szózat
Ott találjon bennünk.
Mint katonák, harcra készen
Álljunk ki a térre,
Bár tudásra szomjazunk mi,
Nem pediglen vérrre.*

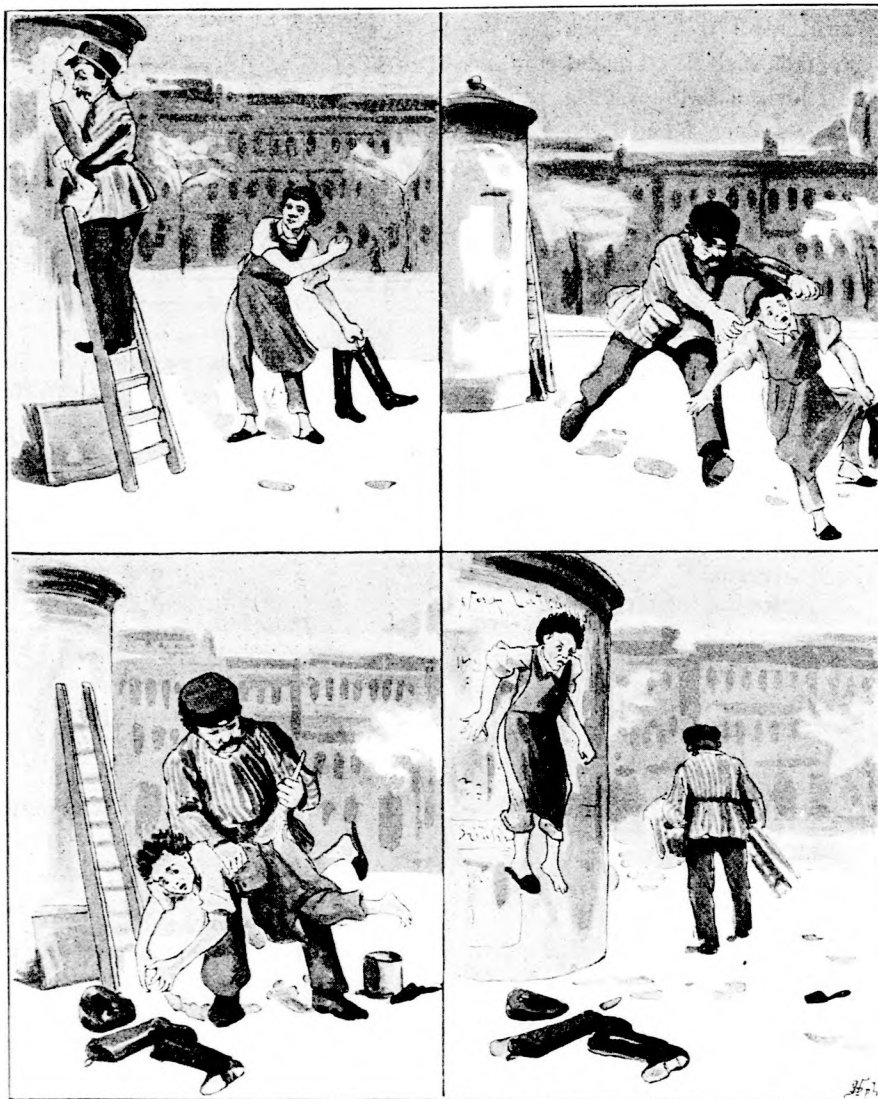
*Nem végez a katona sem
Dicsőbb munkát nálunk.
Hogy ha üt a hívó óra.
A helyünkön állunk.
S el se megyünk, míg egészen
Nem végzők el dolgunk
S meg nem nyugtat az az érzés
Hogy serények voltunk.*

*Ér annyit a tudomány is.
Mint a kardnak éle,
S reméljük, hogy szép hazánknak
Használhatunk vele.
Erős kar és erős penge
Egy magában nem véd,
S kinek lelke miveletlen.
Az mindég a gyengébb!*

*Rajta, rajta, dolgozzunk hát
Uj erővel, hérvél,
Ne hiába dicsekedjünk
A tanuló nérvél.
Magyar diák, magyar vitéz
Híre, neve szálljon,
Szép hazánknak áldásává
S örömeire válljon!*

Roboz Andor.

A PÓRUL JÁRT CSINYTEVŐ.

NÁD-SZÁL-KISASSZONY.

Irta Farkas Gyuláné.

XRI NEM ismerte őket, nem hitte volna, hogy testvérek, olyan különbözők voltak.

Bandi olyan nagy és erős volt, mint egy kis óriás, pedig még csak tíz éves volt. Az iskolában mindenki tudta, hogy Bandi a legerősebb az osztályban, de azért nem félték tőle, mert tudták, hogy jószívű gyerekek, aki inkább segített pajtásain, sem hogy bántotta volna őket.

De Piroska, a szegényke gyenge, vézna, sápadt kis lány volt és a mi a legszomorubb, olyan ijedős, hogy a legkisebb neszre is össze rezzent. Iskolába nem járhatott, mert beteges volt, otthon játszadozott szép csendesen, vagy olvasgatott valami jó könyvet. A legjobban szeretett a kertben üldögdélni és sokszor órákig elhallgatta a madárkák csicsérgését. Nem szeretett más gyermekek közt lenni, mert ő nem tudott úgy szaladgálni mint azok, és mert néha — még olyan csunya dolog is megtörtént; — kicsufolta őt egy-egy vásott rossz gyermek!

Szegény Piroska piczi-gyermek korában ép, egészséges, szép kis lány volt. Olyan vigan futkosott ugrándozott, mint egy kis csike! De egynehány évvel ezelőtt nagy szerencsétlenség történt náluk. Bandi és Piroska szüleikkel szép magas házban laktak. Egy éjjel, mikor már mindenki lefeküdt, már mindenki mélyen aludt, egyszerre csak nagy füstre, lármára, sikoltozatra ébredtek! Tűz ütött ki a házban, nagy lángok csapkodtak ég felé, recsegttek, ropogtak a ház falai s oly nagy volt a forraság, mint egy kemenczében.

Elgondolhatjátok az ijedtséget, zür-zavart, ami ott volt! Az édes anyjuk felkapta a gyermekeket az ágyból, takarót dobott rájuk nagy sebtiben s rohant velük az ajtóhoz, hogy hamar, mielőtt még késő lenne, megmentse őket. De oh jaj! A lépcsőn már nem lehetett lemenni, mert már ott is csapkodtak a lángok. El volt zárva a kijárás! »Elégünk, meghalunk, Isten segits, végünk van«, sikoltoztak az emberek s kétségbe esve szaladgáltak ide-oda a folyosón.

Már a legnagyobb volt a veszedelem, amikor megjött a segítség. A derék, bátor tűzoltók nem ijedtek meg a veszélytől, egyik gerendáról a másikra ugráltak, úgy öntözték a háztetőt s mikor látták, hogy már a lépcső is ég s az emberek arra már nem menekülhetnek, kifeszítettek egy nagy ponyvát az ablakok alatt, úgy, hogy mindenik sarkát egy-egy tűzoltó fogta jó erősen s aztán felkiáltottak az ablakokba, hogy a még ott lévő lakók szépen, egyenként ugorjanak le a ponyvára.

Bandi és Piroska édes anyja is, hálát adva a jó Istennek a segítségért, gyors elhatározással egymásután ledobta a ponyvára a gyermekeket. Aztán ő is és végül az apa is utánuk ugrott.

Minden jól sikerült volna, csak a szegény kis Piroska esett le oly szerencsétlenül, hogy utána sokáig nagy beteg lett s azóta volt olyan gyenge és félnék.

A jó szülei nagyon bánkódtak miatta, elhivatták hozzá a legjobb orvosokat, de bizony egyikök sem tudott segíteni.

Azóta négy év múlt el, Piroska most már nyolcz éves volt, s amint már mondtam, csendes, beteges, szomorú kis lány lett belőle.

Minden nap örömmel várta haza a bátyját az iskolából. Bandi elmondta, hogy mi mindent tanult, hogy a gyerekek hogy tréfáltak, hunczutkodtak. Piroska pedig nagyon büszke volt, ha bátyja győzött a tornázásnál: a versenyfutásban, ugrásban, vagy ha ő volt a legerősebb a birok-versenyben.

Nagyon szerette egymást a két testvér, veszekedés alig volt köztük, az is csak

olyankor, ha Bandi a nagyobbik, a szebbik almát Piroskának akarta adni, Piroska pedig nem akarta elfogadni, mondván, hogy a nagyobbik alma a nagyobbik testvért illeti meg.

Ma reggel nagy örömmel ment Bandi az iskolába, mert Piroska megígérte neki, hogy érte jön és azután ketten sétálnak majd!

... BANDI ELMONDTA, HOGY MI MINDENT TANULT.

De az iskolában mindjárt reggel nagy kellemetlenség érte Bandit. Amint leült a padjába s kikészítette szépen az írószereit és füzetét, szomszédja, egy roppant szeleburdi, rossz fiú, addig fészkelődött, addig mozgolódott, míg egyszerre csak feldőntötte a Bandi tinta-tartóját.

Egy pillanat alatt elborította a tinta az egész padot és Bandi irkáját is! Vége volt

a szép írásnak s a sok »egyes«-nek, amit a tanító urtól kapott.

Ebben a perczen lépett be a tanító ur az osztályba. Persze rögtön meglátta a nagy tinta-özönt s szigorú arccal kérlelte, hogy ki csinálta ezt a csunyaságot.

Károly, a bűnös, rögtön felállott nerészen a tanító ur szeme közé nézve azt mondta:

— A Varga Bandi!

Bandi haragjában elvörösödött. Hogy is lehet valaki olyan rossz-lelkű, hogy szemébe hazudik a tanítónak és hogy is lehet olyan gyáva, hogy nem meri bevallani a saját hibáját, illedelmesen bocsánatot kérve; hanem másra akarja háritani a saját tettét.

Lelke mélyéből megvetette a rágalmazót, de még ilyen rossz iskola-társsal szemben sem akart bosszu-álló lenni s csak annyit mondott szerényen, de határozottan:

— Én nem döntöttem föl a tintát tanító ur!

A tanító ekkor az egész osztályhoz fordult és így szólt:

— Tudni akarom, hogy ki volt a tettes, aki tud róla jelentkezék.

Erre az egész osztály egyhangulag elkiáltotta:

— Gerde Károly!

Ez annak a fiúnak a neve volt, aki elég gonosz volt, a saját bűnét ártatlan pajtására tolni!

A tanító össze ránczolta a homlokát s így szólt:

— Gerde Károly! Ez nagyon csuf dolog volt tőled. Ártatlan tanuló-társadat akartad bajba keverni a saját hibád miatt. Ha őszintén bevallottad volna, hogy te vagy a tettes, hogy te döntötted fel a tintát, ami talán csak gondatlanságból vagy ügyetlenségből történt, nem büntettek volna meg. De sokkal, sokkal nagyobb bünt követtél el azáltal, hogy egy ártatlannal vádaskodtál! Tudhattad volna, hogy ha én nem is láttam, hogy te vagy a hibás, a jó Isten felettünk meglát mindent! Te most csak azzal büntetlek, hogy nem égsz részt-venni a holnapi kirándulásunkon.

Ezentul pedig jól vigyázz magadra, mert ha még egyszer előfordulna ilyesmi, a legszigorubb büntetést fogod kapni. Te pedig — és most Bandihoz fordult — jó fiu vagy, nem árultad el társadat még akkor sem, amikor az téged igazságtalanul vádolt!

A gyermekek szótlantul leültek és megkezdődött a tanulás.

Bandi csakhamar elfelejtette az egész dolgot, de bizony Károly ahelyett, hogy okult volna, hogy belátta volna a hibáját, csunya bosszút forralt Bandi ellen, mintha bizony ő lett volna az oka a Károly megszegényítésének! Az egész előadás alatt Károly semmit sem hallott abból, amit a tanító ur magyarázott, egész máson járt az esze! Csunya, haragos gondolatai voltak!

Igy mult el a délelőtt; társai közül egyik sem állt szóba vele a szünet alatt, amikor mind a többi gyerek vigan ugrált és játszott, Károly durczás arczczal egyedül ült egy sarokban.

Csengetéskor Bandi felkapta a táskáját s szaladt ki az utcára, örült hogy Piroska eljött érte. Megölelte, megcsókolta. Addigra már a többi gyerek is mind künn volt. Ismerték ők már Bandi testvérkéjét, köszöntötték szép illedelmesen, sajnálták mélyen, hogy szegényke ilyen beteges. Egyik-másik beszélgetett is velük egy pár szót. Károly is kijött, egyszerre csak felvillant a szeme, eszébe jutott a megszegényülése, most, most fog ő bosszút állani Bandin!

Hirtelen Piroska elé ront és rárivall a szegény, beteg gyermekre:

— Kapaszkodjék jól a bátyjába nád-szállisasszony, mert mindjárt elfujja a szél.

Még jóformán végig sem mondta csunya beszédét, mikor Bandi rettenetes haragjában, hogy az ő édes, drága, szerencsétlen

kis testvérkéjét valaki csufolni merészli, egy ugrással ott termett, felkapta Károlyt, magasra emelte, s mint valami lapdát teljes erejével megforgatta a levegőben...

— Te szivtelen, gyáva ficzkó!

Az iskolából jövő fiuk rémülten futotak oda, de egyik sem fogta pártját Károlynak. Csak a kis, reszkető, ijedtségtől félholt Piroska vetette magát bátyja elé, karjaiba csimpaszkodott, úgy kérte könyörgött hozzá, hogy az Isten szerelméért ne bántsa azt a rossz fiút!

Piroska szavai végre hatottak Bandira, gyors mozdulattal talpára állította Károlyt, kézen fogta remegő kis hugát és indult vele haza-felé.

Ekkor érkezett oda a tanító s látva a fiuk csoportosulását, megkérdezte Banditól, hogy mi történt? — Bandi most sem akarta Károlyt bepanaszolni, zavarodottan felelt:

— Csak egy kissé megforgattam Gerdét a levegőben, de a hugom kért, hogy ne vágjam a földhöz.

— Ejnye Bandi! Ezt már nem tettem volna fel rólad! Én már kiszabtam a büntetést Gerde Károlyra s téled nem volt szép még boszut is állani rajta.

E szavakra váratlanul odaállt a tanító elé Károly s lehorgasztott fővel, a szégyentől remegő ajakkal halkán, szomorun így szólt:

— Tanító ur, csak engem büntessen... na... na... nagyon rossz, szivtelen voltam, belátom. De nagyon, nagyon sajnálom amit tettem. Megcsufoltam a Bandi kis hugát, azért haragudott meg rám s csak a hugát akarta megvédeni.

Piroska pedig könnyes szemekkel közbelépett:

— Tanító ur kérem bocsásson meg neki, én sem haragszom már rá. Szégyenli, megbánta már úgy is a tettét! Gyere Bandi, gyere, bocsáss meg neki te is!

A tanító ur Piroska kedvéért elengedte a büntetést, Károly pedig megszégyenülve, könnyes szemekkel csapott bele Bandi békejobbjába.

Károly azóta teljesen megváltozott. Csendes, szerény fiu lett belőle, pajtásai iránt előzékeny és barátságos volt és soha életében nem hazudott többé.

A legnagyobb öröme volt, ha Piroska eljött Bandiért az iskolába s velök sétáltatott. És jaj lett volna annak, aki Piroskának csak egy hajszálát is meg merte volna görbiteni.

Egész életükre a legjobb barátok maradtak Bandi, Piroska és Károly.

FOGÓCSKÁHOZ, BUVÓCSKÁHOZ KISZÁMOLÓ MONDÓKÁK.

*Anci — Manezi hepetyel,
Malom-kerék kelepél.
A lovacska vígan fut,
Ki lassan jár, tovább jut,
De mi gyorsan szaladtunk,
Mégis nagyot haladtunk!
A Tiszáig messze ut,
Aki szalad, oda jut,
Pista veled halásztunk,
Fogócskának választunk!*

*

*Ákom-bákom — csere-bere,
Kajla Péter gyere erre!
Tilituli — trallalári!
Erre gyere Gomba Klári!
Jertek hamar körbe állni,
Sunnyó-hunyót kiszámlálni!*

Mama.

ERZSÉBET KIRÁLYNÉ SZOBRA PÖSTYÉNEN.

BÁRHA kicsinyek és fiatalok vagytok gyerekek, legnagyobb részetek még is emlékezni fog arra a nagy szerencsétlenségre, mely három évvel ezelőtt érte a magyar nemzetet.

Meghalt Erzsébet királyné, a mi szeretett királyunknak hitvese.

Három év mult el azóta, de a fájdalom, mely akkor ért bennünket, most is ott sajnog szívünkben.

Mert igaz, anyai szeretettel szeretted ő a magyar nemzetet. Véle örült a boldogság napjaiban és véle sirt, ha gyász érte.

Legboldogabb akkor volt, ha örömet okozhatott hűséges magyarjainak.

És a magyar népek. Halóporában is áldja azt, ki jó szívvel volt hozzája.

Ezért sem fogja soha elfelejteni Erzsébet királynét, Magyarország anyját.

Fákat, ligeteket nevez el nevérol és szobrokkal hirdeti dicsőséges emlékét.

Ilyen gyönyörű új szobrot láthattok mostani képünkön is.

Pöstyénben, a mult hó 10-ikén állították fel. Pöstyénben, melynek árnyas séta-utjait annyira szeretted.

Hó-fehér márványból való ez a szobor, mint ahogyan hó-fehér volt Erzsébet királyné lelke. Mikor lehullott róla a lepel, ezernyi közzőség nézett fel rá csodálattal és elárasztották koszorúkkal, virágokkal.

Mert senki sem szeretted úgy a virágokat és fákat, mint ő.

Mig élt órahosszat elsétálgatott annak a gyönyörű kertnek hársfasorai közt, ahol most szobra hirdeti emlékét...

Ott áll, hó-fehéren, mint egykoron, mikor élt és hallgatja a sűrű lombnak susogását, a szél zugását.

ERZSÉBET KIRÁLYNÉ SZOBRA PÖSTYÉNEN.

Emlékezzetek gyerekek ti is szeretettel a nagy királynéra.

A nagy királynéra, ki annyit szenvedett és akinek legnagyobb öröme az volt, ha másokat boldoggá tehetett.

Géza bácsi.

INNEN-ONNAN.

Szórakozott tudós. Ampère-t, a nagy-hirü szám-tudóst mondják a világ egyik legszórakozottabb emberének. Róla beszélnek a következőket:

Egyszer bér-kocsit ment keresni az állomásra. Amint az első kocsi mögé ér,

valami bonyolódott számtani feladat jut eszébe. Egyszerre megfeledkezik az egész világról. Krétát vesz ki kezéből és a kocsi hátát számokkal írja teli. Mikor a kocsi elindul, Ampère utána szalad és nagyon csodálkozik, hogy amit ő fekete táblának vélt, egyre távozik előle.

Máskor pedig felírta a saját ajtajára, hogy: »Ampère nincs itthon, tessék este jönni.« Ampère azonban hamarabb végezte el dolgát, mint gondolta.

Mikor ajtaja elé ér, meglepetve nézi a felírást: Ampère nincs itthon...

— Hát akkor hiába jöttem, gondolja és eltávozik. Csak este tért vissza lakására.

APRÓSÁGOK A TERMÉSZET VILÁGÁBÓL.

Milyen nehéz az elefánt bőre?

Nem-régiben egy 80 mázsa súlyu ele-

fántot öltek le és nyuhtak meg. Megmérték a bőrét, kitűnt, hogy az 20 mázsát nyomott.

*

Az érzékeny macska. Egy szolga megverte urnője macskáját. A cicza olyan

rossz néven vette ezt a verést, hogy nem nyult ahhoz az ételhez, mit a szolga hozott neki. Elszomorodottan állt meg a tányér előtt, de a világért sem evett a benne lévő ételből, még a legjobb husból sem. De ha más adott elébe valamit, azonnal megette. Csak hat hét mulva hagyta a macska abba a duzzogást. Más alkalmammal ugyan-ezzel a macskával a szoba-leány bánt rosszul. Mikor ez azután három nappal később az elő-szobában takarított, a macska hirtelen ráugrott és karját, kezét össze harapta.

(Polytás.)

NEM sokáig kellett várni. Amint oda kiűn a torony-óra elsőt ütött éjféltre, a lazán betámasztott felső ablak, Szél apó segedelmével nagy zajjal kicsapódott, a Czin-Czin familia, jóllehet tiltva volt, hegyeset sikoltott ijedtében, míg Czin-Czin ő excellentiája majdnem kereket oldott meglepetésében, s ugyan-azon pillanatban szállt le egy hold-sugár az áru-asztalra, melyen végig gördült egy kopott kis gyűszű.

Nyomban utána jött a másik, harmadik, negyedik... egész Gyűszű özőn! S milyen ügyesen gurultak végig a fényes hold-sugáron.

Egyik szép fényes gyűszű, mint ha csak most került volna elő a bolti katulyából, másik olyan kopott, mint ha már évekig használták volna; harmadik össze lapított kis nyomorék; negyedik piszkos, foltos. Volt olyan is, melynek a sok használattól lyukas volt az oldala, négy-öt seb tátongott rajta. Szerencse, hogy nem fáj neki.

Az excellentiás rendőr-minister ur szívesen fogadta valamennyit különbség nélkül;

pedig tiszta ezüst, sőt szín-arany gyűszű is került köztük. Kezet ugyan nem foghattak velök, de az oldalukat barátságosan megveregetve, sorjában fölállította valamennyit az áru-asztalon a mérleg előtt, ami bizony nem kevés bajába került, mert akár hány kis önhitt, gögös akadt, s az mind első akart lenni a sorban.

Mikor már azt hitték, hogy no most már valamennyien mind együtt vannak!... (Lásd a képet a 158. lapon.) épen akkor kongott el az utolsó óra-ütés éjféltre: s egyszerre napfényes lett a bolt!

Honnan jött? Merről szállt alá?... senki sem látta, senki sem vette észre. De a gyönyörű kis tündér már ott lebegett fölöttük, harmat-gyöngytől ragyogó pillangó-szárnyain. Ezüst hajából sugárzott a kékes hold-fény, amint leszállott könnyedén a mérleg hegyébe, mint valami csoda szép szítakötő s hallzott a tavaszi szellősugárhoz hasonló szózata:

— Látom, hogy pontosan megjelentetek kedves kis alattvalóim, kis Gyűszűcskéim.

Időnk rövidre van szabva; a rózsás hajnal hasadtával mindenkinek otthon kell lennie. Kezdd el tehát mondókádat, te fényes kis jószág? A jó Isten akaratával hová, merre vezetett téged a sors keze?

— Én egy szöszke szeleverdi bolondos kis lányhoz kerültem, kezdte a kis fényes Gyüszü. A gyerek épp akkor került ki az iskolából. Édes mamája most már varráásra, himzésre s egyéb hasznos kézi-munkára akarta tanítani; de az én kis urnőm, szégyellem ugyan bevallani, de mi türés-taga-

dás? ... nagyon is lustácska; nem szereti a Munka királynénkat, s így nem halad a varrás, nem jutunk semmi megkezdett munkának a végére sohasem. Én meg ez alatt unatkozom a munka-kosárkában, hol a legnagyobb rendetlenségben, össze-visszaságban heverünk: Gyüszü, Czérna, Tü, Olló, Selyem, Szövetmaradék, Csipke, s a megfulladáshoz vagyok közel minden nap; csak úgy jutok néha egy kis friss levegőhöz, hogy a kis hamis kiviszi a kosárkát a lugasba, mint ha dolgozni akarna velünk...

... VALAMENNYIEN MIND EGYÜTT VANNAK. (Lásd a 157. lapon.)

hogyan is ne! ... mert alig vett az ujjára, már a zsebébe csusztat, ő maga meg kilelkeskedik a kerítésen az utcára. Hiszen a zsebben van még jó világ. Milyen társaságba keveredtem és ott tegnap is! No iszen! ... Csipkekendő, Bonbon, Spárga, Fűzötű, Kenyérhéj, Pöszméte és — egy hiu kis Tükör voltak a fogolytársaim, s én a szobába kerültem vissza anélkül, hogy csak egyszer is gyönyörködhettem volna a kert nyíló virágaiban, a gyönyörű szálló

fellegekben. Ha Ilonka birtokában maradok, akár késő aggkoromig is ilyen fényes ezüstös szoknyácskában gurulhatok ide!

— Szegény Ilonka, sóhajtott a jó tündér; mekkora baj lesz, ha majd kis mamakorában egy gomb fölvarrásához nem fog érteni, s minden kis foltozást meg kell drágán fizetnie másnak. Mert ki tudhatja, lesz-e bőven arra való pénze? Ah, keservesen meg fogja bánni szegény, hogy drága Munka királynőnket és engem nem szere-

tett. Nos, te kis kopott jószág? Hát téged mi sors ért? Mondjad el bátran! fordult a tündér a következőhöz.

— Én, kezdte jelentését egy kopott Gyüszü, én szegény özvegy-asszonyhoz kerültem, aki saját keze munkájával tartja fenn magát és három gyermekét. Szegények vagyunk igaz, de milyen megelégedettek! Milyen vidámak! Nálunk az unalom ismeretlen baj. A jó mama dudorászva, danolgatva varrogat egész nap; még a varrógépe is vig nótát berreg! Sokszor éjfélig le sem kerülök az újjáról, ha sürgetős a munka, s olyankor annál jobb kedvvel dolgozik.

Ha aztán könnyü szívvel nyugalomra tér, annak tudatában, hogy mindnyájak napi kenyerét nem csak megkereste, de félre is tehet valamit nehezebb időkre; milyen szépeket álmodik a jó anya ilyenkor gyermekei boldog jövőjéről!... Akik az ő édes anyjuk szorgalmát látva, magok is szorgalmasan tanulnak az iskolában, hogy anyukájuknak minél nagyobb örömet okozzanak. Milyen kedves családi ünnep is volt nálunk, mikor Linka, Sándor meg Béla a kitünő bizonyítványokat haza hozták.

S mennyit segítenek a ház körül, hogy a mama nyugodtan varrhasson!

Linka még nincs tizenkét éves; de az iskolából haza jöve, ő főzi meg az egyszerű, de jóízű ebédet; a fiuk pedig fát hasogatnak, behordják a konyhára, friss vizet hoznak a forrásról, megmunkálják a kis házi kertet, s amellett mindig van idejük a leczkével elkészülni. Oh, ha látnád azt a szép családi képet szép Szorgalom, hiszen te vagy az ő védangyaluk! Mikor esténként a mama körül kuporodnak, s ő tanulságos meséket mond el gyermekeinek,

mialatt a tü csak úgy röpül, én pedig az újján pompásan hintázom.

— Boldogok is lesznek mindenkor az életben, szólt örömmel a tündér, mert édes anyjuk vezetése s az én védő-szárnyaim alatt korán megtanulják a jó gyermekek, mi a kötelesség-érzet és a munka-szeretet! Hát veled mi történt, te likas kis Gyüszücske? Rajtad a sor!

— Oh, én nagyon sajnálatra méltó emberhez kerültem! szólt szomoruan a kis likas Gyüszü. Szüleitől nagy vagyont örökölt, de sajna!... egyetlen, elkényeztetett fiú volt, akinek szeszélyes kívánságát soha sem hagyták teljesítetlen a gyöngé szülők. S miután mindaketten korán elhaltak, a fiú tanácstalan állt a világban. S rövid idő alatt könnyelműen elpazarolta örökségét. Mikor saját vagyona elfogyott, a könnyelmű vig élethez szokott urfi még a büntől sem riadt vissza, hogy kényelmes életét folytathassa, minden oktalan szeszélyét kielégíthesse és — jól is intézte a jó Isten, hogy szegény szülei a nagy szégyent meg nem érték — végre nem csak magát tette tönkre. hanem másokat is koldus-botra juttatott. De a bünösön nem lehetett Isten áldása. Büne csakhamar nap-fényre került, s az ismert gavallér, az uri élethez szokott urfi... börtönbe került. Az első időben majd megőrült a mulatsághoz szokott fiatal ember az unalom miatt; de később a börtön-igazgató atyai intelmeire rászánta magát, — előbb csak azért, hogy az unalmat elűzze, — hogy szabni, varrni megtanuljon.

Unottan, szégyenkezve füzögette a czérnát a tübe; de később, mikor tapasztalta, mily gyorsan telnek munkaközben a napok, kedvvel kezdett el dolgozni, míg végre te,

te áldott Szorgalom! — segítségére jöttél s ő belátta, hogy a lustaságban eltöltött czéltalan élet maga is nagy bűn az Isten ellen. (Vége következik.)

Mama.

A »KIS LAP« LXIII. köt. 8-ik számában közölt kép-rejtvény megfejtése:

„Pontosan járó óra.“

Helyesen fejtették meg: ifj. Vikár Béla, Ybl Márta, ifj. Toldy Lipót, Medveczky Margitka, Gyurika, és Sándorka, Goldstein Ferike és Lujza (részben), Liebstein Erzsi és Cara, Ranschburg Pál, Sinkovits Clarisse és Ilma, Pasiut László, Haim Dávid, Markgruber Erzsébet, Vajda Anna, László és Ilonka, Kazy Péter, Masjon Márta és Vili (részben), Mérey Dalma, Ottlik Pálma, Flór Annicza és Janika, Tichl Márta, Kárpáthy Lili (részben), br. Thüngen Margit (részben), Kövesi Pali és Elek, Szontágh Antónia és Kató, Kerekes Gyuri, ifj. Riedl Gyula, G. Hunyady Ferencz, Totis Margit, Iona és Blanka, Ripper Jenő és Sándor, Paukl Aurél, Czögler Miczi, Borhy Margit, Kilczér Edith és Gyula, Bakos Katinka, Milutinovits Corina, Moravcsik Erika és Gyula, Rósa Margit, Bolmer Bandi, Jurenák Gizi, Hatschek Adrienne, Poór Erna, Naschitz György, Szende Laci, Bíró Mária, Kálmán és Margit, Szemere Margit és Viola, Pap Lilike és Gizike, Bakos László, ifj. Matolcsy Károly, Ruhig Flóra, Verner Janka és Margit (részben), Csauscher Mariska (részben), ifj. Hankiss János, Haitsch Emmy és Ella, Basch Imre (részben), Buzás Miczi, Eichner Ernő és Bandi, Weiskopf testvérek, Elek Lilly és Mariska, Véghelyi Lajoska, Csepy Sándor, Nagy Lenke, Vilma és Ernő, Záborszky Mariska és testvérei, Farkas László és Gyuri.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörténvén, nyertesek lettek *Liebstein Erzsi* és *Cara Budapest*, kiknek a jutalom-könyvet, (*»Andersen válogatott meséi.«* Fordította *Móka bácsi*. Hat szín-nyomatu képpel, diszes kötésben) a kiadóhivatal megküldi.

*

A »KIS LAP« LXIII. köt. 7-ik számában közölt rejtvény megfejtését beküldték még: *Bíró Mária*, *Margit* és *Kálmán*, *Masjon Márta* és *Vili*, *Almásy Emma*, *Fischer Fülöp*, *Milutinovits Corina*, *Bohner Bandi*, *Naschitz György*,

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Veredy Sándor. Igenis vannak ehető rovarok. Braziliában egy hangya-nemű rovar egyszerűen leöntenek forró vízzel és egy kis mártással elkészítve, csemegének tálalják fel az asztalra. Afrikában ugyan-ezt a rovarat zsirban főzik meg. Kelet-Indiában pedig megpörkölik, mint a kávé és szárazon eszik meg. Az, hogy a bushmanok Dél-Afrikában és Ausztrália bennszülött lakói a hernyókat és fa-férgeket megeszik, nagyon is ismeretes dolog. De a sáska sem lehet az utolsó étel, minthogy egész Keleten szeretik, sőt Dél-Franciaországban és Szeiziliában is akadnak, akik megeszik. Azt talán már te is hallottad, hogy a csere-bogárnak jó íze van. Nálunk is akadnak, akik megkóstolják. A pókokat pedig az Uj-Kaledóniai vadak és bushmannok mondják igen jó csemegének. De azért én azt hiszem és ha nem csalódom, jó magad is azt gondold, ezeket olvasván, hogy a mi csirke-paprikásunk és pörköltünk mégis csak többet ér, mint holmi kukac és bogár. Ez igaz, de azért csodáljuk a Mindenható bölcsességét és irgalmát, ki annyiféle-képen gondoskodott az ember megélhetéséről. — **Farkas László.** Már hogyan emlékezném. Meg sem vagyok lepve, hogy te is beállottál az én kis olvasóim táborába, mert a mamák, kik egykoron a Kis Lap zászlója köré sorakoztak, rendszeresen egy-egy kis új olvasót küldenek arra a helyre, melyet távozásuk üresen hagyott. Isten hozott fiam és addig is, míg Marcsa hugod maga olvashatja a Kis Lapot, mondd te el neki egy-egy meséjét vagy versét. Gyurinak érdeklődését köszönöm. — **Ifj. Metzger Ede.** Atnézem. — **Földváry Miklós.** Szép tőled, hogy annyi-féle ifjusági lapot olvasol. De azután úgy olvasd ám, hogy okulj is belőlük és csak azért, hogy idődet eltöltsed. Azt a posztó-gyárat nézd meg és ha nem leszel lusta, ird meg, hogy hogy tetszett. A kötési táblákat illetőleg, majd megkapjátok nem sokára a felvilágosítást. — **Moravcsik Gyula** és **Erika.** Kezdetnek jó, de még nem közölhető. Gondoljatok ti valami elmésébbet. Tudtok ti, ha akartok — *Több levélről a jövő számban.*

Társ-szerkesztő **ROBOZ ANDOR.**

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Budapest, Kerepesi-ut, 54. sz., Athenaeum-épület.
Nyomatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai r. társulat Budapest.